

OCHORENIE (COVID-19)

USMERNENIE PRE ODBORNÍKOV PRACUJÚCICH V PRVEJ LÍNII A OSTATNÝCH OSÔB V ÚZKOM KONTAKTE SO SYMPTOMATICKÝMI OSOBAMI S POTENCIÁLNYM COVID-19

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V SPOLUPRÁCI S MINISTERSTVOM ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, ZA ÚČELOM OCHRANY PRED COVID-19, VYDÁVA NASLEDOVNÉ USMERNENIE PRE POUŽÍVANIE OOP:

1. Pre koho je toto usmernenie určené

Toto usmernenie je určené pre odborníkov, ktorí vykonávajú svoje povolanie alebo nariadenie práce v prvej línii a pre ostatné osoby, ktoré môžu mať úzky kontakt so symptomatickými ľuďmi (osoby s príznakmi: horúčka, kašeľ, dýchavica) s potenciálnym COVID-19. Patria sem odborníci a členovia polície, mestskej polície, hasičského zboru, dobrovoľníckych organizácií, ktorí ako súčasť svojich bežných úloh poskytujú okamžitú pomoc symptomatickej osobe až do príchodu ďalšej zdravotníckej pomoci ak je táto potrebná.

Na konci tohto usmernenia sa poskytujú ďalšie rady policajným dôstojníkom, príslušníkom pohraničnej stráže a príslušníkom orgánov koordinujúcich migrantov (vrátane ilegálnych).

2. Čo vyvoláva COVID-19

Koronavírus je typ vírusu, ktorý sa bežne vyskytuje na celom svete. Medzi typické príznaky koronavírusovej infekcie patrí horúčka a kašeľ a u niektorých ľudí sa môže ochorenie vyvinúť do ťažkej pneumónie, ktorá spôsobuje dýchavicu a dýchacie ťažkosti. Vo všeobecnosti môže koronavírus spôsobiť závažnejšie príznaky u ľudí s oslabeným imunitným systémom, u starších ľudí a u osôb s dlhodobými ochoreniami, ako je cukrovka, rakovina a chronické pľúcne ochorenia a pod.

COVID-19 je nová choroba spôsobená nedávno objaveným vírusom, ktorý bol prvýkrát identifikovaný v čínskom meste Wuhan. V súčasnosti sa vyskytuje na celom svete a vyvoláva tzv. pandémie.

3. Ako sa šíri pôvodca infekcie COVID-19

Z toho, čo vieme o iných koronavírusoch, šírenie COVID-19 je najpravdepodobnejšie, ak dôjde k úzkemu kontaktu (do 2 metrov alebo menej) s infikovanou osobou. Je pravdepodobné, že riziko sa zvyšuje, čím dlhšie má niekto blízky kontakt s infikovanou osobou (vieme že do 15 min. je riziko malé ale pri dobe viac ako 15 minút vo vzdialenosti menej ako 2 metre je toto riziko prenosu vysoké).

Dýchacie sekréty (kvapôčky) obsahujúce vírus sú najdôležitejším prostriedkom prenosu a vznikajú vtedy, ak infikovaná osoba kašle alebo kýcha.

Osoby môžu byť nakazené 2 spôsobmi:

- sekréty môžu byť prenášané priamo do úst alebo nosov ľudí, ktorí sú v blízkosti (do 2 metrov) alebo môžu byť vdýchnuté do pľúc,
- je možné, že niekto môže byť infikovaný dotykom osoby, povrchu alebo predmetu, ktorý bol kontaminovaný respiračnými sekrétmi, a potom sa môže dotknúť vlastných úst, nosa alebo očí (napríklad potrasením rukou alebo dotykom kľučiek dverí a potom dotykom vlastnej tváre).

4. Kto môže byť podozrivý z toho, že má COVID-19

Jedinci s novovzniknutým, nepretržitým kašľom a/alebo vysokou teplotou (najmä trvajúcou viac ako 3 dni) by mohli mať COVID-19.

5. Čo robiť, ak potrebujete pomôcť niekomu, kto je symptomatický a má podozrenie, že má COVID-19

5.1 POSKYTOVANIE POMOCI

Ak potrebujete poskytnúť pomoc jednotlivcovi, ktorý je symptomatický a môže mať COVID-19, kdekoľvek je to možné, umiestnite osobu na miesto vzdialené aspoň 2 metre od ostatných. Ak nie je fyzicky oddelená miestnosť, požiadajte ostatných, ktorí sa nezúčastňujú na poskytovaní pomoci alebo výkonu s osobou, aby zostali najmenej 2 metre od osoby. Ak sú k dispozícii bariéry na oddelenie ako paravan, môžu sa použiť.

5.2 OSOBNÉ OCHRANNÉ PROSTRIEDKY (ĎALEJ LEN „OOP“)

Používajte a zlikvidujte všetky OOP podľa pokynov a školení, ktoré vám predtým poskytol váš zamestnávateľ alebo organizácia. Odporúča sa používať jednorazové rukavice a chirurgickú tvárovú masku, ktorá postačuje a odpudzuje sekréty, a ak je to možné, mali by ste nosiť ochranu očí (štít alebo okuliare (tieto OOP je možné opakovane použiť po náležitom ošetrení)). Pre tých, ktorí nedochádzajú do blízkeho kontaktu s inými osobami a iba usmerňujú dopravu alebo kontrolujú osoby na voľnom priestranstve postačuje ochranné rúško (nie je nutná chirurgická tvárová maska). Pre tých, ktorí kontrolujú automobilovú dopravu alebo merajú telesnú teplotu osobám vstupujúcim do objektov sa odporúča (pre predpoklad možnosti tzv. bežného blízkeho kontaktu s inými osobami po dobu menej ako 15 min) chirurgické rúško alebo ak je predpoklad intenzívnejšieho kontaktu (po dobu viac

ako 15 min vo vzdialenosti menej ako 2 metre) respirátor FFP2, rukavice a jednorazovú ochranu očí (ako je napríklad štít na tvár alebo ochranné okuliare). Pred nasadením a po vybratí OOP si dôkladne umyte ruky mydlom a vodou.

V situáciách, ak je potrebné použiť fyzickú silu a je dôvodné podozrenie, že dôjde do kontaktu s osobou podozrivou z COVID-19 po dobu dlhšiu ako 15 min. vo vzdialenosti menej ako 2 metre sa odporúča respirátor FFP2, nepremokavý plášť alebo vode odolné oblečenie a ochranu očí (štít alebo okuliare) a rukavice.

5.3 KARDIOPULMONÁLNA RESUSCITÁCIA

Ak ste povinní vykonať kardiopulmonálnu resuscitáciu (KPR), mali by ste vykonať hodnotenie rizika (u polície by to malo byť „dynamické hodnotenie rizika“) a prijať vhodné opatrenia na kontrolu infekcie.

Ak je to možné, odporúča sa, aby ste nevykonávali záchranné vdychy alebo ventiláciu z úst do úst ale vykonávať iba kompresie hrudníka. V pokynoch *Rady pre resuscitáciu o základnej podpore životných funkcií* sa uvádza, že „štúdie ukázali, že KPR robená iba kompresiami (stláčaním hrudníka) môže byť rovnako účinná (pri uvoľnených dýchacích cestách) ako kombinovaná ventilácia (dýchanie z úst do úst) a kompresia v prvých niekoľkých minútach po zastavení srdca kvôli nedostatku kyslíka“.

Ak sa rozhodnete vykonať dýchanie z úst do úst, ak došlo ku zaduseniu alebo inhalácii spodín napr. dymom, použite resuscitačnú ochranu tváre (resuscitačné rúško), ak je k dispozícii.

Ak ste podstúpili ventiláciu z úst do úst, v priebehu nasledujúcich 14 dní sa nevykonávajú žiadne ďalšie kroky, okrem monitorovania príznakov možného COVID-19.

6. Hygiena rúk

Po kontakte s osobou si dôkladne umyte ruky mydlom a vodou (aspoň 20 sekúnd) alebo ak nie je možné si ruky umyť vodou a mydlom, tak použite alkoholovú dezinfekciu.

Nedotýkajte sa úst, očí a / alebo nosa, pokiaľ ste sa nedávno dotkli inej osoby alebo predmetov v prostredí (cielený nácvik a vzájomná kontrola kolegov na zabránenie infekcie z prostredia cez oči).

Pokiaľ ide o čistenie vášho odevu / uniformy, nie sú potrebné žiadne ďalšie preventívne opatrenia, ako je zvyčajná prax. Ak máte znečistenú uniformu, prezlečte si ju a znečistenú uniformu uložte do igelitového vreca a následne očistite bežným procesom.

7. Čistenie oblasti, kde bola poskytnutá pomoc

Čistenie bude závisieť od toho, kde bola poskytnutá pomoc. Verejné priestory, v ktorých bol symptomatický jednotlivец a strávil v nich minimálny čas (napr. chodby) ale ktoré nie sú viditeľne kontaminované telovými tekutinami, je možné vyčistiť obvyklým spôsobom (časté umývanie). Všetky povrchy, s ktorými symptomatický jedinec prišiel do styku, sa však musia vyčistiť a dezinfikovať virucídnym dezinfekčným prostriedkom a následne priestor vyvetrať.

8. Ak došlo k úniku krvi alebo telesnej tekutiny

Chráňte ľudí mimo kontaminovanej oblasti. Použite dezinfekčnú súpravu, ak je k dispozícii (s použitím OOP v súprave – respirátor FFP2 ak je nutné aby ste boli pri čistení telesných tekutín vo vzdialenosti menej ako 2 metre po dobu viac ako 15 minút) alebo OOP poskytnutých zamestnávateľom / organizáciou a postupujte podľa pokynov priložených k dezinfekcii. Ak nie je k dispozícii žiadna súprava, umiestnite na rozliate telesné tekutiny papierové vreckovky a požiadajte o pomoc upratovacie zložky organizácie alebo hygienika.

9. Kontakty chorých

Ak má niekto priamy kontakt s jednotlivcom a dá vám vedieť, oznámte mu, že ak sa u neho objavia príznaky (kašeľ, horúčka, dýchavica), mal by sa riadiť pokynmi, čo robiť na webovej stránke korona.gov.sk.

10. Čo robiť, ak sa necítite dobre po kontakte s osobou, ktorá môže byť vystavená riziku COVID-19

Ak ste už dostali konkrétnu radu od zamestnávateľa alebo Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) o tom, koho zavolať, ak sa nebudete cítiť dobre, postupujte podľa týchto pokynov.

V opačnom prípade, ak sa u Vás vyskytnú príznaky infekcie koronavírusmi (COVID-19), hoci sú mierne kontaktujte svojho všeobecného lekára a pri náhlom zhoršení č. 155.

11. Zaobchádzanie s zosnulým

Ak osoba zomrela doma a existuje podozrenie na COVID-19, pri manipulácii s telom alebo predmetmi v domácnosti by sa mali nosiť jednorazové rukavice, ochrana očí a maska. Nedotýkajte sa rukavicami tváre, očí alebo úst. Rukavice a masku zlikvidujte, okuliare ošetríte podľa usmernenia vášho zamestnávateľa a vykonajte hygienu rúk, ako je opísané vyššie. Pri potrebe manipulácie s telom použite respirátor FFP2, plášť, rukavice a ochranu očí (štít alebo okuliare).

12. Dodatočné poradenstvo pre príslušníkov polície, zamestnancov polície a dobrovoľníkov polície, príslušníkov pohraničnej stráže a príslušníkov orgánov koordinujúcich migráciu

Uvedené skupiny odborníkov by nemali vykonávať klinické hodnotenie žiadnych možných prípadov. Ak máte obavy, že niekto, komu pomáhate, potrebuje lekársku pomoc, zavolajte na číslo 155.

Pri väčšine činností a presadzovaní právnych predpisov je nepravdepodobné, že by príslušníci polície vyžadovali pre bežné činnosti akékoľvek dodatočné OOP okrem ochranného rúška. Kontrolné opatrenia pre konkrétnu situáciu bude potrebné posúdiť od prípadu k prípadu podľa vyššie uvedených kritérií času, kontaktu a podozrenia.

Môžu nastať situácie, keď je verejnosc alebo niekto vo väzbe identifikovaný ako niekto, kto môže mať COVID-19 alebo ste

povinní hľadať, vypočúť alebo zatknúť niekoho, kto môže mať COVID-19. Postupujte ako v časti 5.

13. Opatrenia na kontrolu infekcie pre príslušníkov polície, pohraničných síl a koordinácie migrantov

Pri policajných činnostiach, činnostiach pohraničnej stráže a koordinácie repatriácie a imigrácie v úzkom kontakte so symptomatickou osobou, ktorá môže mať COVID-19 (napríklad základný pohovor na vzdialenosť menšiu ako 2 metre alebo zatknutie a

zadržanie), by mal mať personál:

- » **respirátor FFP2** – respirátor by mal tesne priliehať na nos a kovovým prúžkom byť vyformovaný tak aby pokrýval celý obvod úst a nosa tak aby bolo zabezpečené, že maska tesne priliehala pod bradu, okolo alebo cez akékoľvek chlpy na tvári, ak sú prítomné (vhodné je oholiť sa nahladko),
- » **štit na tvár alebo okuliare,**
- » **jednorazové rukavice,**
- » ak je k dispozícii, mal by sa nosiť aj **jednorazový nepremokavý plášť.**

Tabuľka č. 1: Zhrnutie používania OOP

OPATRENIA PRE MVSR A MSSR

Osoba	Aktivita	Druh OOP a opatrenia
Posádky PMJ, automobilové hliadky PZ	Výkon pracovných činností pri ktorých dochádza k priamemu kontaktu alebo k nutnosti zotrvania v uzavretom priestore s inými osobami s nejasnou epidemiologickou anamnézou	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú: pri bežnom kontakte ochranné rúško . Pri vypočúvaní, priamom fyzickom kontakte, kontakte menšom ako 2 metre po dobu viac ako 15 min ochrana zahŕňa respirátor FFP2 bez výdychového ventilu, ochranu očí (okuliare), rukavice, pravidelné umývanie rúk vrátane používania dezinfekčných prostriedkov na báze alkoholu a pri fyzickom kontakte je odporúčaný ochranný nepremokavý alebo jednorazový plášť
Pracovníci obvodných a okresných oddelení PZ		
Pracovníci ZVJS v ústavoch na výkon väzby		
Členovia justičnej stráže pri pojednávaní sudov		
Zamestnanci ambulancií v ústavoch na výkon väzby	Aktivity, ktoré zahŕňajú priamy kontakt s osobou podozrivou alebo potvrdenou COVID-19, (napr. vstupovanie do izby)	Respirátor FFP2 bez výdychového ventilu alebo respirátor FFP2 s výdychovým ventilom prekrytý rúškom
Zamestnanci pohrebných služieb		
Personál, ktorý je v priamom kontakte s osobami v nariadenej karanténe z dôvodu repatriácie	Činnosti, ktoré nezahŕňajú kontakt s osobami s podozrivou alebo potvrdenou COVID-19	Dodržiavať priestorovú vzdialenosť 2 metre, bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú: ochranné rúško , rukavice, ochrana očí (okuliare) pravidelné umývanie rúk vrátane používania dezinfekčných prostriedkov na báze alkoholu
Administratívne priestory		